

TUNDRA FONDER

Resedagbok Nigeria
Lagos – "Afrikas New York"
juni 2013

Resedagbok – Nigeria 2013

Inledning

Under våren deltog delar av Tundra Fonders förvaltargrupp i en investerarkonferens i Lagos, Nigerias största stad. Under en inspirerande vecka hann vi träffa ett 20-tal bolag, lyssna på framträdanden av såväl landets finansminister som centralbankschef. Dessutom passade vi på att träffa några lokala mäklarhus för att förbättra informationsflödet inför framtiden.

Nigeria är världens sjunde största land sett till de 170 miljoner invånarna. Nigeria har dubbelt så stor befolkning som Egypten och mer än tre gånger så stor befolkning som Sydafrika. Landet har förändrats mycket under de senaste tio åren. Från en låg ekonomisk tillväxt har man idag bland den högsta BNP-tillväxten i världen. Under 1990-talet var den årliga tillväxten 1,5%, under 1980-talet ännu lägre, för att under 2000-talet växla upp till i genomsnitt 9% per år. Allt enligt data från IMF. Den ekonomiska utvecklingen märks på många olika sätt. Telefonanvändningen har ökat; för tio år sedan hade bara några få procent av befolkningen telefon, jämfört med ungefär 65% idag. Den starka tillväxten har framförallt skett inom mobiltelefoni, vilket har inneburit att även avlägsna områden kan få tillgång till telefon.

När den sydafrikanska mobiloperatören MTN etablerade sig i Nigeria räknade de med att göra vinst först efter fem år. I efterhand kan det konstateras att bolaget uppvisade lönsamhet redan under deras andra år i landet. En annan indikation på att landet går in i en ny fas är antalet betalda försäkringspremier. Dessa har ökat med över 700% på 10 år i Nigeria.

Mycket pekar på att utvecklingen går åt rätt håll, men givetvis finns det risker. Två stora utmaningar landet står inför är den enorma bristen på elektricitet och en officiell arbetslöshet på ca 24%.

Enligt Nigerias finansminister lever 40% av befolkningen på mindre än en dollar om dagen. Dessutom råder mycket stora spänningar mellan Nigerias två största folkgrupper som är lika stora till antalet. De två delarna står i stark kontrast till varandra - det fattiga, jordbruksberoende och mestadels muslimska norra Nigeria mot de relativt rika, mestadels kristna södra delarna. Nedan följer iakttagelser och intryck från vår resa till Lagos.

Hoppas att ni finner läsningen intressant.

Guinness Nigeria är sponsor till Nigerias fotbollslandslag. De är nöjda med investeringen då Nigeria vann Afrikanska mästerskapet tidigare i år.

Ankomst, söndag 05.40

Efter en nattflygning från London på knappt sju timmar anländer vi till Lagos, Nigeria. Det var relativt låg aktivitet denna söndagsmorgon och passkontrollen som så ofta kan vara tidsödande i exotiska länder gick på några minuter. Tre personer från mäklarbyrån som stod värd för konferensen möter upp omedelbart efter passkontrollen, och vi går raskt till en minibuss som står parkerad utanför huvudentrén på flygplatsen. Direkt bakom minibussen som ska ta oss till staden, står en pickup med en chaufför och två tungt beväpnade vakter. Det är hett och fuktigt. Det är nästan helt mörkt, trots att soluppgången borde vara nära. Bristen på elektricitet gör att belysning används mycket sparsamt. Under färden från flygplatsen till hotellet, på knappt en timme, ligger pick-upen med de båda vakterna tätt bakom oss. När någon bil försöker ta sig emellan våra bilar, tutar chauffören och blinkar med helljusen.

Som västerländsk besökare i Nigeria är kidnappningsrisken relativt stor. Arrangören har betonat att man under inga omständigheter får ta någon annan transport från flygplatsen än den som anordnats av dem. Enligt en säker källa kidnappas i genomsnitt en utlänning varannan vecka i Nigeria. De flesta kidnappningarna sker dock i de oroliga, norra delarna av landet. När vi är på väg hem efter vår resa kidnappas t ex nio utländska arbetare från flera olika nationer som är involverade i ett infrastrukturprojekt. Hotet är reellt, men svårt att föreställa sig givet den vänlighet som vi möter under vårt besök.

En tidig söndagsmorgon som denna går färden från flygplatsen till Victoria Island smidigt. Resan från flygplatsen kan enligt vår chaufför ta upp till fyra timmar om man åker under rusningstid en vardag. Det finns ingen fungerande spårbunden transport, och eftersom antalet bilar har ökat kraftigt på bara några år, har trafiksituationen blivit mycket besvärlig.

På Victoria Island, som fick sitt namn under kolonialtiden, bor ungefär 3 miljoner människor. Det är här de flesta bolag har sina huvudkontor, och befolkningen fördubblas dagtid. Från hotellet ser man Lagos fastland någon kilometer bort. Alldeles i närheten ligger en enorm hamn där små segelbåtar och vindsurfare trängs med stora handelsfartyg. Med en stor containerhamn så är givetvis danska Mærsk på plats.

Innan dagens möten med analytiker från ett par av de större lokala mäklarhusen blir det frukost med en chefshandlare för ett av de största mäklarhusen i Afrika. Han har varit aktiv i Nigerias och Sub-Saharas aktiemarknader i nästan nio år, vilket är en lång tid i dessa unga marknader.

En av de stora utmaningarna med vår nya fond, Tundra Nigeria & Sub-Sahara Fund, är att hålla transaktionskostnaderna nere. I utvecklade marknader är skillnaden mellan köp- och säljkurs ofta större, det finns dessutom lokala avgifter och mäklarna försöker att ta ut ett högre courtage. Dessutom har vi kostnader för valutaväxling. Vår utmaning ligger i att minimera dessa.

Vidare diskuterar vi hur dominerande de utländska investerarna är i termer av procent av omsättningen, både på aktiemarknaden i Nigeria men också i Kenya. Hur hela marknaden väntar på att de lokala pensionsfonderna som fram tills nu nästan bara ägt räntebärande instrument ska börja köpa aktier. I efterdyningarna av bankkrisen i Nigeria var räntenivån högre än idag och det var ett logiskt beslut att ha en övervikt mot räntebärande investeringar. I början av 2012 gav en tre månaders statsskuldväxel 16% ränta och idag ger den drygt 11%.

Staden Lagos

Lagos var Nigerias huvudstad mellan 1914 och 1991. Numera är Abuja huvudstad. Den lokala befolkningen i Lagos kallar sin hemstad för *Afrikas New York*. Lagos har drygt 20 miljoner invånare och invånarantalet ökar med ungefär 500 000 per år. Det finns likheter med New York, även om skyskraporna nästan saknas helt. Staden är definitivt en "magnet" i regionen och drar till sig många unga människor från grannländer och Nigerias landsbygd som vill göra sin lycka i storstaden. Enligt BBC är det den snabbaste växande megastaden i världen. Man kan verkligen känna Lagos puls. Trafiken är tät och hetsig. Många restauranger har öppet dygnet runt. Det talas om att bygga ut den spårbundna trafiken, men i dagsläget går inte tågen särskilt ofta.

Det har varit så många olyckor att motorcyklar och mopeder numera är förbjudna på alla större gator. Det blir intressant att se hur staden lyckats genomdriva det, med tanke på hur många mopeder man normalt ser i fattiga storstäder. De har sina lokala "yellow cabs" som dock är lite mindre än sina original.

Finansminister och centralbankschef

Investerarkonferensen besöks av drygt 100 utländska investerare. Tundra Fonder är den enda förvaltaren på plats från Norden. En av de stora amerikanska förvaltarna har hela fyra personer på plats. Ett av de amerikanska förvaltarhusen har en partner på plats som gör ett sista platsbesök innan beslut fattas om lansering av en afrikafond i USA. De ser ett stort intresse från existerande institutionella kunder.

Konferensens första dag inleds med makro- och strategipresentationer av det arrangerande mäklarhuset. Som vanligt, när mäklarsidan står på scen, pekar de flesta kurvorna uppåt. De är mycket optimistiska vad det gäller Nigeria och hela regionen Sub-Sahara. Deras strateg har skrivit en bok som heter "The fastest billion" med underrubriken "the story behind Africa's Economic revolution" där han syftar på att den afrikanska kontinenten med sin miljard invånare har snabbare tillväxt än någon annan kontinent.

Några intressanta siffror bör nämnas i sammanhanget. Arrangören visar att med den uppräknings som antagligen sker under första halvåret 2014 (det pågår en revision av hela beräkningsgrunden för Nigerias BNP) kommer Nigerias BNP vara större än Sydafrikas om två år. Med den tillväxttakten kommer Nigerias BNP att vara jämnstor med Tyskland redan om 25 år. Många klagar på att Nigeria är korrupt, men arrangören betonar att det är det land som har gjort den tredje största förbättringen enligt Transparency Internationals mätningar sedan 2001.

Det blev än mer intressant, och lite överraskande när Nigerias finansminister, Ngozi Okoujo, ämnade scenen. Det är en mycket meriterad kvinna som redan varit utrikesminister i en tidigare nigeriansk regering år 2006. Hon var nära att bli chef över världsbanken för några år sedan. Okoujo tycker antagligen det är bra med lite balans efter den mycket optimistiska inledningen av konferensarrangören. Hon inleder sitt anförande med att tala om hur ungdomsarbetslösheten "håller henne vaken om natten". Hon menar att det kan vara så illa att den är dubbelt så hög som de officiella siffrorna för landet på 24%. Vidare är hon bekymrad över att så många "underarbetar", d.v.s. att de inte har arbete hela dagar eller hela veckor utan bara delar av tiden. De stora inkomstskillnaderna är, även de, något som hämmar utvecklingen och tillväxten i landet, menar hon.

Senare i sin presentation ger hon exempel på några av de utmaningar Nigeria står inför. Hon frågar publiken om någon vet hur stor del av den tomatpuré som används i landet som är importerad? Innan någon hinner replikera svarar hon själv: 90%. Retoriskt ställer hon en ny fråga; tror ni att det finns tomater i Nigeria? Exemplet syftar till att illustrera utmaningarna med en outvecklad infrastruktur. Det finns idag få eller ingen som vill bygga en anläggning som producerar tomatpuré, trots att den används i många lokala rätter. Det är helt enkelt för stora utmaningar i logistiken för att våga investera. Hon avslutar resonemanget med att konstatera att det finns en rad möjligheter i utmaningen. Om Nigeria kan få till stånd investeringar för att producera det som de idag importerar, vinner landet dubbelt upp. Dels kan unga människor få arbete och dels minskar kostnaden för import.

Efter finansministern höll Nigerias centralbankschef, Lamido Sanusi, ett anförande. Sanusi kommer från en rik familj, uppväxt i de fattiga norra delarna av Nigeria. Han tillträdde som centralbankschef mitt under bankkrisen sommaren 2009. Han har mycket högt anseende och blev känd som "omutbar" när han begärde in kontrollbalansräkningar för alla banker under 2009. Vid det första tillfället hade elva av bankerna negativt eget kapital. Via hans initiativ åtalades ett antal bankchefer och ett par blev dömda till fängelsestraff. Under den perioden ryktades det att det fanns ett pris på hans huvud. Sanusi har för sina insatser som centralbankschef och uppställningen av det nigerianska banksystemet fått flera utmärkelser, både som bästa centralbankschef i Afrika men även som årets "Central Bank Governor". Time Magazine listade Sanusi bland de 100 mest inflytelserika personerna år 2011.

Sanusi berör också vikten av imports substitution i Nigeria, precis som finansministern gjort. Annars är han ganska stolt och menar att Nigerias finansiella system åter är i balans. Bankkrisen är definitivt över, vilket också IMF bekräftat i sin rapport från slutet av 2012. Han betonar vikten av att förbättra infrastrukturen i Nigeria, både den fysiska och den finansiella. Hans påståenden: "En lägre ränta kan inte kompensera för en svag infrastruktur" och "Det är ingen mening med att låna ut pengar till ett företag som inte har tillgång till el" är okontroversiella. Att de tas upp tyder på förståelse för prioritet.

Att förbättra den finansiella infrastrukturen har hög prioritet för centralbanken. Han talar om "*cashless Lagos*". Dagens kontanthantering är mycket kostsam och ger ekonomin en inbyggd tröghet. Att antalet bankomater har ökat från 5 000 i hela landet till över 200 000 på bara några år är en början. På ett år har de dagliga betalningarna via mobilbanker ökat med över 100%, vilket också är ett steg i rätt riktning. Medan vi är på plats i Lagos ändrade även centralbanken incitamenten och avgifterna för användningen av bankomater, vilket ytterligare ska gynna de banker som sätter upp bankomater och missgynna dem som har för få. Dessutom får bankerna inte längre ta ut någon avgift från kunderna vid bankomatuttag. Tidigare var den avgiften ca SEK 5 per uttag. Denna förändring hoppas centralbanken ska stimulera fler kunder att använda bankomater istället för att ha stora summor kontanta medel i hemmet. Vid restaurangbesök i Lagos blir det också tydligt att vi befinner oss i en kontantekonomi. Det är i princip omöjligt att betala med kreditkort på restauranger, förutom på de riktigt stora hotellen. Via mobila betalningsstationer kommer antagligen kreditkortsanvändandet att öka, vilket minskar kostnaderna för banksystemet att hantera kontanter.

I övrigt ägnade Sanusi större delen av sitt anförande åt jordbrukssektorn. Det finns ett flertal skäl till det. Idag är det nästan bara oljesektorn som betalar skatt i Nigeria. Skattebasen i landet behöver breddas om utbildning och hälsovård ska kunna förbättras. Eftersom Sanusi kommer från norra Nigeria ligger jordbrukssektorn honom nära. Han beskriver hur avkastningen på jordbruksmark i Nigeria ligger runt låga 2-2,5 ton per hektar, jämfört med 5-6 ton i östra Afrika. Detta trots att nederbörd och klimat är jämförbart. Nära 70% av befolkningen är sysselsatt i jordbrukssektorn i Nigeria. För att höja levnadsstandarden i landet är det med andra ord avgörande att höja avkastningen i jordbrukssektorn.

Resedagbok – Nigeria 2013

Elbrist

Bristen på el i Nigeria är påtaglig. Strömmen försvinner säkert 10 till 15 gånger per dag, även på vårt hotell i Lagos. Det var onekligen en intressant duschupplevelse när det blev becksvalt i badrummet en morgon. Konsekvensen av denna elbrist är att alla som har råd, har sin egen elproduktion. Hotellet har egna dieselanläggningar som kommer igång när det centrala elnätet går ned. De lokala aktieanalytiker vi träffar berättar att även de har två mindre dieselaggregat hemma, för att producera el när strömmen försvinner. Flera av dem hävdade dock att situationen har förbättras. Man nämner att dieselaggregaten för bara 18 månader sedan fick användas så frekvent som 14-16 timmar per dygn, jämfört med 5-7 timmar per dygn för närvarande.

Vid samtliga bolagsmöten framhåller alla bolag, inte bara de elberoende cementproducenterna utan även konsumentbolag, hur mycket egen elproduktion de förfogar över. För att skapa sig en uppfattning om hur allvarlig elbristen är i Nigeria kan vi jämföra elanvändningen med några andra länder:

Enligt Världsbankens statistik använder man i Nigeria årligen i genomsnitt 166 kWh per invånare. I Egypten konsumerar man 11 gånger så mycket. I de s.k. BRIC-länderna (Brasilien, Ryssland, Indien och Kina) är konsumtionen i snitt 15 gånger högre per person än i Nigeria. Bara i grannlandet Ghana har man tillgång till nästan tre gånger så mycket el per person

Det är inte bara enskilda invånare som drabbas; Nigeria som nation betalar dyrt för elbristen. Investeringar hamnar i andra länder, trots landets storlek och växande marknad. Ett exempel är Dunlops fabrik i Lagos som tidigare tillverkade däck. Fabriken låg centralt i Lagos, vägg i vägg med Guinness största bryggeri i landet. Dunlop har numera övergivit sin fabrik och satt upp däckproduktionen i Ghana istället, just för att de har mer tillförlitlig tillgång till el där. Detta trots att det mesta av gummit importeras från Nigeria och att de flesta däcken sedan säljs i Nigeria.

Elbristen har även inneburit att landets leverantörer av vitvaror har ett marknadssegment för frysar som håller kyla under en kortare tid även utan ström.

Nigeria har stora naturgastillgångar som växt fram med ökningen av oljeproduktionen de senaste knappa 10 åren. I teorin är det ett hanterbart problem att producera el från naturgas. Utmaningen består i att hitta investerare till dessa projekt, och inte minst i att lösa distributionen av elen till slutkunden. Enligt uppgift från en av de banker vi träffade under resan är förlusterna och stölderna av el är mer än 20% av det som produceras. I ett land som Sverige, med gles befolkning och långa transportsträckor från norr till söder, uppgår förlusterna till ungefär 10%.

Ett första steg till en lösning på elbristen är att privatisera stora delar av elproduktionen. Endast distributionen kommer fortsättningsvis att vara helt statlig. Statens plan är att ge goda incitament för de bolag som bygger ny elproduktion. Efterfrågan och betalningsviljan finns redan på marknaden så förutsättningarna finns. Den nuvarande strukturen där många bolag och enskilda producerar sin egen el, ofta via importerad diesel, är mycket kostsam.

I februari togs de första besluten för att reformera kraftsektorn. I våra möten med Nigerias största banker nämnde några av dem att de redan hade fått låneförfrågningar kopplat till kraftsektorn. Finansieringsbehoven kommer att vara stora och antagligen involvera stora internationella banker. De initiala "handpenningarna" kommer dock med största sannolikhet betalas via lån i lokala banker.

Banker och banksystem

Att möta de nigerianska bankerna är centralt för resan. Vi träffar sex av de största bankerna. Dels utgör dessa banker en stor del av aktiemarknaden, dels har de en mycket god inblick i hur ekonomin ser ut och utvecklas. Överlag ser bankerna mycket optimistiskt på framtiden. De är åter välkapitaliserade efter bankkrisen 2009. I ett av mötena säger bankens representant att lånetillväxten kommer att ligga runt 20% i år. När vi ifrågasätter siffran säger han helt enkelt "recessionen är över, nu är det åter full fart framåt".

Att driva en större bank i Nigeria ser vid första anblicken ut att vara mycket lönsamt. I de största bankerna är nettorentemarginalen (skillnaden mellan in- och utlåningsräntan) 8-9%. Vad som sedan sänker den verkliga vinsten och som samtidigt förklarar varför marginalerna behöver vara så stora är att de operativa kostnaderna är höga i Nigeria. Om en bank vill öppna ett nytt kontor sker det ofta genom att banken själv bygger en fastighet, då antalet lämpliga lokaler att hyra är begränsat. Det kan vara en bra långsiktig lösning men är relativt kostsamt på kort sikt.

Resedagbok – Nigeria 2013

Vidare har varje bankkontor minst två dieselaggregat som producerar egen el. Diesel produceras inte i Nigeria trots att landet är en stor producent av olja. Dieselprierna är därför höga. De nigerianska bankerna har också stora kostnader för kontanthantering. Vanligen fraktas alla kontanter i bepansrade bilar med eskort. Till vissa delar av landet flyger man t.o.m. kontanter i helikopter. Bankerna är lönsamma trots dessa höga kostnader, men lönsamheten skulle vara helt annorlunda om kostnaderna för bankkontoren skulle vara lägre.

Bankerna är en bra grundexponering i Nigeria. De har relativt nyligen genomgått en omfattande bankkris. Förhoppningsvis har de lärt sig något av krisen. Tre banker nationaliserades helt. Samtliga banker fick någon form av stöd från staten. Efter bankkrisen har Nigeria även introducerat ett försäkringsbolag, AMCON, för att minska effekterna av eventuella framtida bankkriser. AMCON kan beskrivas som en bankakut med insättningsgaranti. Bankerna har från och med januari 2010 betalat motsvarande 0,3% av sina tillgångar årligen i försäkringsavgift till AMCON. Denna höjdes i januari i år till 0,5% av tillgångarnas värde. Det är en hög kostnad för bankerna, men AMCON har med dessa avgifter möjlighet att bygga upp en betydande buffert för framtiden och därmed öka trovärdigheten för sektorn.

Utlåningen i banksektorn sker idag nästan uteslutande till större bolag och internationella bolag med verksamhet i Nigeria. Exempel på detta är utländska oljebolag. På sikt finns en stor potential för utlåning mot såväl små och medelstora bolag som till privatpersoner. Detta kommer dock att ta tid. Det är alltför riskfyllt att låna ut till mindre bolag då årsredovisningar och relaterad dokumentation generellt håller låg kvalitet. De flesta privatpersoner har inte en fast adress, vilket ger en indikation på riskerna med att låna ut till individer. De nigerianska bankerna har en hög direktavkastning, ca 8%. På frågan varför den är så hög när förutsättningarna för tillväxt är så goda svarar bankerna att de större lokala investerarna "förväntar" sig en hög utdelning. Baksidan av detta är att några av bankerna kommer behöva genomföra nyemissioner för att hantera den höga tillväxttakten.

Konsumtion

Konsumtionen ökar kraftigt i Nigeria. Enligt ett av de lokala analyshusen står privatkonsumtionen för ca 80% av BNP. Överallt i Lagos sker handel på trottoarer och andra lättillgängliga platser.

De rika efterfrågar dock en annan typ av shopping. Idag har Lagos nio större shoppingcenter. De är uppbyggda enligt amerikansk modell. I avlånga byggnader med flera flyglar erbjuds kvadratmeter med varor och shopping. Utanför finns enorma parkeringsplatser. Säkerheten i shoppingcentren är rigorös. Varje butik har en beväpnad vakt, trots att det finns vakter vid entrén. Vi besöker Shoprite, ett innehav vi har i Tundra Agri & Food.

Det var absolut fotograferingsförbud, men efter lite diskussion om att bilden var ett personligt minne från resan så accepterade vakten bilden.

Shoprite är från början en sydafrikansk livsmedelsdetaljst som sedan några år satsar stort i Nigeria och ett antal andra länder i Sub-Sahara. Butiken vi besöker håller mycket hög standard och är väl tilltagen, i linje med de största stormarknaderna i Sverige. De har eget bageri och stora manuella diskar för kött och andra dagligvaror. Shoprite vänder sig än så länge till den procent som utgörs av de rikaste i Nigeria, runt två miljoner människor. Om något år beräknas Shoprite omsätta så mycket i Lagos att de kan bygga ett eget distributionscenter. Då kommer de även kunna öppna vanliga snabbköpsbutiker och nå en större del av befolkningen.

Resedagbok – Nigeria 2013

En genomgång av Shoprites sortiment bekräftar det som Finansministern och Centralbankschefen sagt i sina presentationer. En mycket stor del av varorna är importerade. Vi noterar dock att Nestlé Nigerias egna varor finns på många ställen i butiken, likaså en mängd produkter från Flour Mills Nigeria. Det sistnämnda bolaget grundades för 60 år sedan som mjölproducent i Lagos.

Ett av företagsbesöken var just hos Flour Mills Nigerias enorma mjölkvarnar i direkt anslutning till Lagos hamn. Här står de äldre anläggningarna vägg i vägg med en helt ny anläggning som togs i bruk 2012.

Idag är Flour Mills Nigeria en av de största brödproducenterna. Utöver bröd producerar de också kakor och har omkring 25% marknadsandel på pasta och nudlar. Flour Mills Nigeria har även egen sockerproduktion där de brukar 30 000 hektar mark för att minska fluktuationerna i sina inköpspriser. Golden Penny är varumärket som introducerades för mjöl som de nu använder för en mängd produkter.

Två stora konsumentrelaterade aktier på nigeriabörsen är Nigerian Breweries och Guinness Nigeria. Den förstnämnda kontrolleras av holländska Heineken och den senare kontrolleras av irländska Guinness. Tillsammans kontrollerar de mer än halva ölmarknaden i Nigeria. Bolagen ska dock betraktas som mer än bryggerier då man är involverad i försäljning av alla sorters drycker.

Nigerian Breweries är större än Guinness Nigeria och fram till idag lönsammare och mer effektiva, framförallt i sin marknadsföring men även logistiskt. I vårt möte med Seni Adetu, VD för Guinness Nigeria, framhåller han också det som bolagets stora utmaning. Guinness har en nationell marknadsandel om knappt 30%, men utanför städerna är den på många platser 10% eller mindre.

Under hela mötet betonar han vid flera tillfällen vikten av att bygga ut egen distributionskapacitet i hela landet. För att kunna nå mer avlägsna platser utan att bygga alltför många dyra distributionscentraler satsar de sedan förra året på förvaring i containrar, som provisoriskt lager.

I början på förra året höjde Nigeria bensinpriset med 50% över en natt. Detta ledde till stora protester. Bensinpriset är fortfarande subventionerat från staten och en liter bensin kostar lika mycket på alla bensinstationer: NGN 97, vilket motsvarar SEK 4,5 per liter. På sikt kommer det att innebära en alltför stor kostnad för staten att subventionera bensinpriset, men anpassningen kommer att ske stegvis. Bensinpriset kommer höjas i takt med vad som anses politiskt möjligt. Ingen vill ha en upprepning av de upplopp som skedde 2012.

Resedagbok – Nigeria 2013

Adetu från Guinness Nigeria menar att det kraftigt höjda bensinpriset i februari 2012 innebar ett stort negativt slag mot konsumtionen. Han ger som exempel att en typisk chaufför kanske tjänar drygt SEK 3 000 i månaden, men förväntas då betala bensinkostnaderna själv. När denna chaufför får en ökad månatlig bensinkostnad från SEK 400 i månaden till SEK 600 slår det oundvikligen på konsumtionen.

Under 2012 såg också Guinness att fler kunder valde de billigare produkterna för att de hade mindre pengar över till konsumtion. En intressant detalj med Guinness Nigeria är att de säljer en Guinness som är någon procent starkare jämfört med produkten i resten av världen. Historiskt förklaras det av att när Guinness etablerade sig i Nigeria importerade man ölen. För att den skulle få längre hållbarhetstid gjorde man den starkare. Effekten av det är att den starkare varianten av Guinness fortfarande är den populäraste i Nigeria.

Tankar på vägen hem

Efter en intensiv vecka med många möten och starka intryck var det mycket att smälta. Världens sjunde mest befolkade land står onekligen inför en hel del utmaningar; stor elbrist, omfattande fattigdom och hög ungdomsarbetslöshet. Infrastrukturen är generellt utvecklad, vilket gör det svårare att locka utländska investerare.

Nigeria är dock ett land rikt på råvaror, vilket ger ekonomiska resurser och möjligheter till utveckling. Landet är Afrikas största och världens elfte största oljeproducent, större än exempelvis Brasilien och Norge. 90% av oljeproduktionen sker via det statliga bolaget NNPC, och de samriskbolag de i sin tur har med Shell, Exxon, Chevron, Total och Eni. Oljeintäkterna ger Nigeria stora möjligheter, samtidigt som man blir beroende av oljeprisets utveckling. Mer än 90% av Nigerias exportintäkter är olja.

De myndighetsrepresentanter vi träffade har givit ett bra intryck. De är problemorienterade i sin presentation av Nigeria, snarare än att framhålla vad de har åstadkommit. Hanteringen av bankkrisen under åren 2009-2010, och de åtgärder man vidtagit för att minska riskerna för kommande kriser är imponerande.

Det går att hitta lösningar för många av de största utmaningarna. Elbrist är sannolikt den viktigaste. Elbristen hämmar landet på många sätt. Här är en möjlig lösning produktion av el via naturgasdrivna kraftverk. Om reformen i kraftsektorn genomförs och teknologi och kapital tillförs sektorn så kan utvecklingen se annorlunda ut om bara några år.

Det ska bli mycket intressant att följa utvecklingen i Nigeria. Nu är vi än närmare än tidigare då vi har lanserat vår sjätte fond - Tundra Nigeria and Sub-Saharan. Vi kommer göra vårt bästa för att hålla er underrättade om utvecklingen både i landet och på aktiemarknaden.

För Tundra Fonder,
// Johan Elmquist